

Názov habilitačnej práce: The modern system of audit in light of the circumstances of the European Union with application to postal services (Moderný systém auditu v kontexte podmienok Európskej únie s aplikáciou na oblasť poštových služieb)

Autor habilitačnej práce: Dr. Artur Piaszczyk

Oponentka habilitačnej práce: prof. Ing. Viera Marková, PhD.

Na základe poverenia dekanky Fakulty prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov Žilinskej univerzity v Žiline p. prof. Ing. Anny Križanovej, CSc. zo dňa 15. 5. 2013 vypracovať oponentský posudok na habilitačnú prácu, predkladám svoje stanovisko k habilitačnej práci a k plneniu kritérií stanovených na získanie titulu docent.

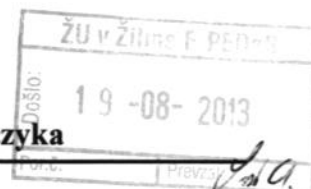
1. Stanovisko k habilitačnej práci

Habilitant sa v posudzovanej habilitačnej práci orientuje na zaujímavú problematiku, ktorá je nielen z teoretického hľadiska, ale aj z praktického hľadiska aktuálna, a to najmä v súvislosti, resp. v dôsledku finančnej krízy, ktorá sa prejavila v oslabení dôveryhodnosti informácií obsiahnutých v ročných závierkach. Tému habilitačnej práce aplikoval na poľské verejné akciové spoločnosti – systém auditu v nich porovnával so systémom auditu v Poľskej pošte.

Ako cieľ habilitačnej práce stanovil teoretické rozpracovanie skúmanej problematiky (vymedzenie moderného systému auditu podnikov v zmysle podmienok Európskej únie) a jej aplikáciu na podmienky Poľska, pričom sa vo vlastnom výskume zameril na komparáciu systému auditu vo verejných poľských akciových spoločnostiach a v Poľskej pošte, ktorá reprezentuje akciovú spoločnosť orientujúcu sa na poskytovanie poštových služieb.

Stanovený cieľ habilitant splnil. Habilitačná práca sa skladá z troch nosných kapitol, ktoré na seba navzájom nadväzujú, úvodu a záveru.

V prvej kapitole habilitačnej práce sa jej autor orientuje na zdôvodnenie potreby zmeny v systéme auditu podnikov ako reakcie na účtovné podvody, ktorých sa dopúšťajú/dopúšťali akciové spoločnosti v USA v predchádzajúcich rokoch, ktoré neskôr vyústili do finančnej krízy. V úvodnej časti tejto kapitoly autor najskôr vymedzuje finančnú krízu, ktorú vo veľkej miere vyvolali rôzne účtovné podvody, pričom sa opiera najmä o názory J. M. Keynesa na investorov a D. R. Cresseya na „podvodný triangel“ – príležitosť, nátlak a jeho zracionalizovanie pomocou samoospravedlnenia. Následne poukazuje na falzifikáciu účtovných a finančných výkazov

Názov habilitačnej práce: The modern system of audit in light of the circumstances of the European Union with application to postal services (Moderný systém auditu v kontexte podmienok Európskej únie s aplikáciou na oblasť poštových služieb)

Autor habilitačnej práce: Dr. Artur Piaszczyk

Oponentka habilitačnej práce: prof. Ing. Viera Marková, PhD.

Na základe poverenia dekanky Fakulty prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov Žilinskej univerzity v Žiline p. prof. Ing. Anny Križanovej, CSc. zo dňa 15. 5. 2013 vypracovať oponentský posudok na habilitačnú prácu, predkladám svoje stanovisko k habilitačnej práci a k plneniu kritérií stanovených na získanie titulu docent.

1. Stanovisko k habilitačnej práci

Habilitant sa v posudzovanej habilitačnej práci orientuje na zaujímavú problematiku, ktorá je nielen z teoretického hľadiska, ale aj z praktického hľadiska aktuálna, a to najmä v súvislosti, resp. v dôsledku finančnej krízy, ktorá sa prejavila v oslabení dôveryhodnosti informácií obsiahnutých v ročných závierkach. Tému habilitačnej práce aplikoval na poľské verejné akciové spoločnosti – systém auditu v nich porovnával so systémom auditu v Poľskej pošte.

Ako cieľ habilitačnej práce stanovil teoretické rozpracovanie skúmanej problematiky (vymedzenie moderného systému auditu podnikov v zmysle podmienok Európskej únie) a jej aplikáciu na podmienky Poľska, pričom sa vo vlastnom výskume zamerlal na komparáciu systému auditu vo verejných poľských akciových spoločnostiach a v Poľskej pošte, ktorá reprezentuje akciovú spoločnosť orientujúcu sa na poskytovanie poštových služieb.

Stanovený cieľ habilitant splnil. Habilitačná práca sa skladá z troch nosných kapitol, ktoré na seba navzájom nadväzujú, úvodu a záveru.

V prvej kapitole habilitačnej práce sa jej autor orientuje na zdôvodnenie potreby zmeny v systéme auditu podnikov ako reakcie na účtovné podvody, ktorých sa dopúšťajú/dopúšťali akciové spoločnosti v USA v predchádzajúcich rokoch, ktoré neskôr vyústili do finančnej krízy. V úvodnej časti tejto kapitoly autor najskôr vymedzuje finančnú krízu, ktorú vo veľkej miere vyvolali rôzne účtovné podvody, pričom sa opiera najmä o názory J. M. Keynesa na investorov a D. R. Cresseya na „podvodný triangel“ – príležitosť, nátlak a jeho zracionalizovanie pomocou samoospravedlnenia. Následne poukazuje na falzifikáciu účtovných a finančných výkazov

(podrobnejšie ich uvádza na s. 18 a ďalších) a na najčastejšie účtovné chyby, ktorých sa dopúšťajú spoločnosti, príklady ktorých uvádza v tejto časti habilitačnej práce. Následne na to habilitant poukazuje na zmeny v európskej legislatíve, ktoré by mali viesť k pozitívnym zmenám v oblasti auditu.

Po vymedzení finančnej krízy spôsobenej okrem iného aj účtovnými podvodmi sa habilitant v druhej kapitole habilitačnej práce zameriaval na vymedzenie kontroly a auditu a vzťahov medzi nimi. Podrobnejšie teoreticky rozpracoval audit ako významný nástroj manažmentu a prvok vnútorného kontrolného systému. Poukázal na viaceré štandardy, o ktoré sa systém auditu opiera. Zaujímavá je tá časť, v ktorej pozornosť venuje etickým hodnotám auditu (s. 50). V poslednej časti tejto kapitoly zameriaval habilitant svoju pozornosť na audit v tých spoločnostiach, ktoré majú dominantné postavenie na trhu, a to aj vzhľadom na fakt, že v práci sa venuje po praktickej stránke Poľskej pošte, ktorá má takéto postavenie na poľskom trhu.

V tretej kapitole, ktorá má analytický charakter, sa habilitant zameriaval na prezentovanie výsledkov vlastného výskumu, ktorý realizoval na príklade Poľskej pošty. Najskôr špecifikoval postavenie a úlohy Poľskej pošty, ktorá má dominantné postavenie na poľskom trhu poštových služieb, potom prezentoval výsledky empirického výskumu. V rámci výskumu oslovil manažérov 354 poľských verejných akciových spoločností, z ktorých reagovalo a výskumu sa zúčastnilo 108. Okrem toho realizoval výskum aj na vzorke 21 auditorov, ktorí vykonávajú audit na rôznych miestach v Poľskej pošte. Výskum orientoval na viaceré oblasti, ktoré sa vzťahujú na audit, jeho vieryhodnosť a prezentovanie jeho výsledkov. V závere tejto časti kapitoly poukázal na rozdiely auditu v Poľskej pošte a v ostatných verejných akciových spoločnostiach v Poľsku.

2. Zhodnotenie publikačnej, vedeckovýskumnej a pedagogickej činnosti habilitanta

Minimálne kritériá, ktoré sú stanovené pre habilitačné konanie a získanie titulu docent na Fakulte prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov Žilinskej univerzity v Žiline schválené vedeckou radou FPEDAS 19. 12. 2011, habilitant tesne plní. Mierne prekračuje plnenie kritéria za pedagogickú činnosť, a to počet vysokoškolských učebníc o 2, a za vedecko-výskumnú a publikačnú činnosť (publikoval 1 vedeckú monografiu, počet vedeckých štúdií v domácich časopisoch a knižných publikáciách prekračuje o 3 tituly a počet vedeckých štúdií v zborníkoch zo zahraničných konferencií prekračuje o 1 titul).

Habilitant dokumentuje 6-ročnú pedagogickú prax na Katedre bankovníctva a financií na Wyższej Szkole Finansów i Prawa w Bielsku-Białej vo výučbe predmetov orientovaných na účtovníctvo, bankovníctvo a audit. Cenné sú jeho pedagogické aktivity v súvislosti so školením interných a externých auditorov a kontrolórov v spolupráci s Poľskou hospodárskou spoločnosťou, Zväzom účtovníkov v Poľsku a Európskym centrom pre ekonómiu „Prestige“.

Vo vedeckovýskumnej činnosti habilitant dokumentuje zapojenie do riešenia projektu cezhraničnej spolupráce Monitoring transhraničnej spolupráce a jej bariér v Euroregióne Beskydy a 2 projektov MVTs medzi SR a Poľskom, ktoré boli zamerané na moderné trendy strategického manažmentu ako faktora zvyšovania konkurencieschopnosti a možnosti spolufinancovania projektov EÚ samosprávami v prihraničných regiónoch. Okrem aktívnej účasti na vedeckých konferenciách dokumentuje aj členstvo v organizačných výboroch vedeckých konferencií a v 1 prípade funkciu predsedu organizačného výboru.

Na základe zhodnotenia pedagogickej, vedeckovýskumnej a publikačnej činnosti habilitanta môžem konštatovať, že habilitant je odborníkom v oblasti, na ktorú sa orientuje v habilitačnej práci, spolupracuje s praxou v oblasti výchovy auditorov a kontrolórov a získané skúsenosti využíva pri vedení záverečných prác.

3. Naformulovanie otázok pre habilitanta

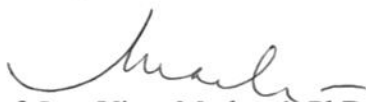
1. Zaujíma ma Váš názor na prezentovanie hodnoty nehmotných aktív vo finančných výkazoch, predovšetkým obchodnej značky. V niektorých prípadoch si takto akciové spoločnosti zvyšujú hodnotu svojho majetku.

2. Koncept spoločenskej zodpovednosti podnikov a jeho využívanie v praxi zdôrazňuje aj Európska únia. Mnohé akciové spoločnosti (v tom aj poľské akciové spoločnosti) prezentujú, že v rámci podnikania kladú dôraz na tento koncept. Nie sú účtovné podvody, ktoré prezentujete v habilitačnej práci, v ostrom kontraste s týmto konceptom? Ako by sa princípy tohto konceptu dali implementovať do systém auditu? Ako by ich akceptovanie pomohlo stakeholderom akciových spoločností, teda aj Poľskej pošty?

4. Záverečné odporúčanie

Na základe posúdenia habilitačnej práce pod názvom The modern system of audit in light of the circumstances of the European Union with application to postal services (Moderný systém auditu v kontexte podmienok Európskej únie s aplikáciou na oblasť poštových služieb) ako aj na základe zhodnotenia pedagogickej, vedeckovýskumnej a publikačnej činnosti habilitanta

odporúčam udeliť dr. Arturovi Piaszczykovi titul docent.

prof. Ing. Viera Marková, PhD.

Banská Bystrica 14. augusta 2013